

G PRESIDÈNCIA
O ILLES BALEARS
I GABINET PRESIDÈNCIA
B
/

Dia de les Illes Balears

**Acte d'entrega de la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes
Balears i dels premis Ramon Llull**

28 de febrer de 2017

Intervenció de la presidenta de les Illes Balears

Autoritats,

Ciutadanes i ciutadans de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera,
i també els que viviu fora de les nostres illes,

La nostra terra ara fa ja 34 anys va aconseguir fixar les seves pròpies regles d'autogovern. Però la nostra història junts es va començar a escriure fa segles.

La celebració del Dia de les Illes Balears ha servit sovint de pretext per obrir un debat sobre l'existència d'una identitat balear. I massa vegades la pregunta s'ha resolt dient que aquesta identitat o no existeix o és molt dèbil.

S'arriba a aquesta conclusió perquè gairebé tothom se sent de Mallorca, Menorca, d'Eivissa o de Formentera. I, en canvi, costa més sentir-se de les Illes Balears. Segur que molts de vostès compartiran amb mi que arribam a aquesta realitat perquè hem volgut posar més èmfasi en allò que ens separa que en allò que ens uneix.

I no ha de ser així. Aquest sentiment de pertinença a cada illa és totalment compatible amb la participació d'un espai comú: les Illes Balears. Un espai que s'ha anat construint històricament i que s'ha vertebrat, sobretot, a partir de l'aprovació del nostre Estatut d'autonomia l'any 1983, la fita que avui celebrem i que hem de seguir construint, tots junts, dia a dia.

El Dia de les Illes Balears, per tant, no rememora el naixement d'un poble, ni cap batalla crucial, ni cap gesta heroica. Commemora un element que, sens dubte, ha contribuït a cohesionar la nostra societat, a fer-nos partícips d'un projecte col·lectiu. Commemora el nostre autogovern.

No vull ara pontificar sobre què és sentir-se de les nostres illes ni fomentar un fals patriotisme. Però en dies com avui, quan reconeixem la feina i el paper que han tengut destacats homes, dones i entitats per fer-nos millors, és quan més convençuda estic de la força de la nostra identitat col·lectiva. La que suma la genialitat i la feina individual per transformar-les en fets i somnis aconseguits col·lectivament.

Negar que junts som més forts és utilitzar un fals sentit crític que ens debilita.

Avui només puc sentir orgull de formar part d'aquesta comunitat. Orgull de sentir-me ciutadana de les nostres illes. M'emociona ser una més d'una terra amb gent com Joan Veny i Clar o Maria del Mar Bonet, les nostres dues medalles d'or d'enguany, que ens permeten parlar amb el cap ben alt del que som.

Joan Veny i Clar, un enamorat de les paraules, representa la defensa de la llengua davant les pressions globalitzadores, la preservació de les particularitats que tenim a cada un dels territoris de parla catalana però que, en el seu conjunt, formen una llengua pròpia de la qual ens hem de sentir orgullosos; orgullosos de tenir-la i d'emprar-la. Joan Veny és el talent, la saviesa. És la capacitat de recerca en el passat i el present per projectar-nos al futur.

Maria del Mar Bonet és la nostra cultura. Una dona que, amb el poder de la seva veu, ha aconseguit que ens coneguin arreu del món com un lloc solidari i sensible, una dona que estima les seves arrels i que sempre té la porta oberta al que ve de fora.

Maria del Mar Bonet és les Illes, és la Mediterrània. És la gent que va sortir al carrer fa pocs dies per obrir les portes de ca nostra als refugiats, amb un esperit que descriuen a la perfecció aquests versos de la *Cançó de fer camí*, de Maria Mercè Marçal:

“Veni, veniu, a la nostra barca,
les veles altes, el cel obert.
Hi haurà remes per a tots els braços
— i serem quatre, serem cinc! —
i els nostres ulls, estels esparsos,
oblidaran tots els confins.”

En aquests temps incerts en què triomfa la demagògia i la supèrbia i guanyen els qui volen construir murs, aquí la gent surt al carrer per donar la mà.

Per això m'enorgulleix formar part d'una societat solidària, que fa un pas endavant per exigir un canvi en la política d'acollida dels refugiats, que està cansada de veure com la Mediterrània es converteix en un cementiri d'innocents mentre estats com el nostre se'n renten les mans.

Em satisfà pertànyer a una societat diversa, que sap fortes les seves arrels, una societat que no vol oblidar d'on venim. La mateixa societat que un dia va dir: "què volen aquesta gent, que truquen de matinada". I que ara, amb l'exhumació de fosses com les de Porreres, fa un pas de gegant per trencar la llosa del silenci i recuperar la memòria dels qui foren cruelment assassinats simplement per defensar la democràcia.

Una societat, deia, que estima les seves arrels però que creix oberta al món. Plural, que valora la transparència, que debat i que dialoga per trobar les millors solucions a problemes que ens afecten a tots, que vol més i millor democràcia.

Una societat que reacciona, que ha abandonat la condescendència cap a un mal que s'ha d'erradicar d'arrel, com és el de la violència masclista. I que suma cada dia més homes, dones i entitats al Pacte contra les Violències Masclistes que hem promogut des de l'Institut Balear de la Dona.

Una societat activa, que es mobilitza davant les imposicions, que lluita per impedir macroprojectes que no persegueixen l'interès general.

Una societat madura, que sap distingir quan les institucions donen la cara i quan es posen de perfil, que s'indigna, que denuncia i que mereix explicacions pels casos de corrupció que tant de mal ens han fet a tots i que encara pagarem durant molts anys.

M'honora formar part d'una societat moderna, que és capaç d'avançar-se al futur per afrontar qüestions com la diversificació econòmica, la sostenibilitat del nostre model productiu o del nostre territori, o l'envelliment de la nostra població.

M'emociona ser part d'una societat que no es resigna, que no perd la confiança en ella mateixa per superar els moments difícils. Una societat cohesionada, que és conscient que hem d'avançar sense deixar ningú enrere. Que té clar que la prioritat ha de ser donar respostes a aquells que més ho necessiten.

Joan Veny i Maria del Mar Bonet són exponents clars d'aquesta societat. Com també ho són els guardonats amb el premi Ramon Llull.

Vosaltres representau un poble capaç de reivindicar la nostra memòria, de protegir la nostra terra, d'incentivar una economia més solidària, de construir un sistema educatiu i sanitari més just o, fins i tot, de mirar a les estrelles per cercar l'origen de l'univers. També us heu convertit en exemple de lluita i esforç olímpic o heu convertit la vostra vida en una vocació de servei públic.

Tots i cada un dels premiats aquesta nit demostrau el que podem fer junts.

Com a presidenta de les Illes Balears, m'ha tocat dirigir un canvi de rumb per fer possible els somnis i els desitjos de la nostra societat.

Ara mateix vivim un moment de creixement econòmic superior al de la mitjana espanyola i som un dels territoris on més es redueix l'atur. I això, que a alguns els hauria bastat per presumir, a nosaltres no ens conhorta. Les grans xifres amaguen realitats que hem de seguir afrontant.

Encara són massa els ciutadans que viuen sense els recursos necessaris, que no tenen feina o que la tenen precària.

Perquè ara, a diferència del que passava abans de la crisi, el simple fet de créixer ja no garanteix que es redueixin les desigualtats. La riquesa que s'està generant no s'està repartint prou. El nostre objectiu principal –no em cansaré de repetir-ho– és que el nostre creixement es converteixi en més benestar per a tothom, que es redueixin les desigualtats, que puguem minvar la pobresa. I no aturarem fins a aconseguir-ho.

I és cert que avançam. Però no al ritme que voldríem ni amb l'abast desitjat. Per això, crec que ha arribat el moment d'exigir que es canviïn les regles del mercat laboral per aconseguir millors condicions de treball que permetin desenvolupar els projectes vitals personals.

La crisi ha servit d'excusa per desplegar polítiques que no tenien res a veure amb la solució del problema econòmic: retallar drets no era per sortir de la crisi; ampliar la desigualtat social no era per sortir de la crisi; incomplir amb el repartiment de competències no era per sortir de la crisi. L'excusa de l'austeritat va tenir conseqüències que encara duren i que van provocar que moltes persones quedassin malferides.

Som conscient que aquesta crisi ha agreujat els problemes dels més febles: dels que tenen menys recursos econòmics, dels que tenen un problema de salut mental, dels que tenen algun tipus de discapacitat, de moltes persones amb un grau de dependència elevat, dels infants que tenen alguna necessitat especial, dels malalts crònics, dels pensionistes, de les persones que no aconsegueixen sortir de l'atur, dels joves que no troben la seva primera feina... En definitiva, dels més perjudicats per les retallades.

I avui vull fer un agraïment públic a les famílies, als treballadors públics, a les associacions i entitats sense ànim de lucre que durant aquests anys tan difícils han mantengut la xarxa social.

I vull anunciar que rompre aquestes desigualtats i injustícies seguirà sent la prioritat del Govern que tenc l'honor de presidir. Hem actuat des del primer moment. I ho hem fet perquè creim en la política per transformar la societat, perquè entenem que les administracions només tenen sentit si estan al servei dels ciutadans, i perquè tenim clar que aquest és el mandat que ens donà la ciutadania.

Pot semblar una paradoxa, però en un moment en què l'Estat autonòmic es troba en fase de paràlisi o de retrocés, aquí estam demostrant que l'autogovern té més sentit que mai, més utilitat que mai.

Gràcies al nostre autogovern, podem contrarestar polítiques que retallaven drets i serveis, que cercaven desmantellar "allò públic", que deixaven desemparats els més dèbils. Per a nosaltres l'autogovern és això: donar solucions als ciutadans. I donar-les des d'aquí perquè és aquí on coneixem millor els nostres problemes.

Davant les retallades, més estat del benestar. Aquesta és la nostra resposta. Per això serveix l'autogovern.

Per això ens cal més autogovern: per millorar la vida dels homes i dones de les nostres illes. Però no ens enganem, si volem més autogovern també necessitam un millor finançament.

Tothom sap quina és la nostra situació. Hem estat una comunitat infrafinançada històricament i encara ho som. I això té efectes evidents. Perquè finançament vol dir professors, metges, personal

de serveis socials, més i millors serveis públics. Perquè amb més finançament podríem combatre encara més les desigualtats que s'han generat aquests anys.

Però també estaríem en condicions d'impulsar amb més intensitat la innovació o la diversificació del nostre model productiu. La nostra exigència és fàcil d'entendre: volem que els nostres ciutadans tinguin els mateixos drets i oportunitats que la resta.

I per afrontar aquests reptes no basta amb ser una societat moderna o madura. Ens cal, sobretot, ser una societat unida, capaç d'alçar la veu per reclamar els instruments financers i legals adequats per prendre les decisions que necessita el nostre poble. Per això, vull agrair al Cercle d'Economia de Mallorca l'impuls de la Plataforma pel Finançament, a la qual ja s'han adherit més de 60 entitats de les Illes Balears. Aquesta és la fórmula: junts per reivindicar el que és just al Govern d'Espanya.

Fa 34 anys, amb l'aprovació de l'Estatut d'autonomia, les nostres illes deixaren enrere dècades de repressió i amargura i pogueren començar a decidir allò que volien ser. I puc dir, amb la perspectiva del temps, que en cap moment la ciutadania va tenir vertigen d'assumir aquesta responsabilitat.

Al contrari, la nostra societat, cada una de les quatre illes, ha recorregut un camí ascendent que ens ha duit a moments de gran prosperitat, ampliant les quotes d'autogovern.

Enguany, precisament, es compleixen 10 anys de la reforma més important que ha viscut el nostre estatut. Una reforma que ens dotava de més autonomia i ens conferia la capacitat de dissoldre el Parlament i de decidir quan volem fer les eleccions autonòmiques. Una reforma que aprofundí en la descentralització i que, amb la creació del Consell de Formentera o l'establiment d'eleccions separades per elegir els representants dels consells, consolidava el nostre federalisme interior.

Deu anys és temps suficient per saber les reformes que seguim necessitant. El que és evident és que les obligacions de l'Estat envers les illes que marcava l'Estatut no s'han complert. Per això cal una reforma profunda de la Constitució que assegurí un estat social, federal, i reconegui la plurinacionalitat d'Espanya.

És en aquest marc on haurem d'assolir la nostra reforma estatutària per eliminar alguns privilegis i, sobretot, per avançar en el blindatge dels drets bàsics de la ciutadania.

Senyores i senyors,

El nostre projecte de país el construïm entre tots. Un projecte social que cerca, per damunt de tot, la millora de les condicions de vida dels nostres ciutadans, de tots, i en el qual la prioritat són aquells que pitjor ho passen.

Un projecte que persegueix el desenvolupament d'un model econòmic sòlid, solidari i sostenible; sostenible en el temps i sostenible per a un territori fràgil com el nostre. Un projecte que té com a base la inversió en educació i formació, que es vol avançar al futur, que es prepara per afrontar els reptes tecnològics, les necessitats laborals o l'envelliment de la població, amb projectes com el de Son Dureta. Perquè, de les decisions que prenguem ara, dependrà el nostre futur.

Vivim moments confusos i inestables. En aquests moments, hem de ser més valents que mai i seguir junts en el camí que ens hem traçat. Hem de fer feina tots units perquè el futur sigui el que necessitam i ens mereixem com a poble. Haurem de superar obstacles i no serà fàcil. Però si tenim els instruments per escriure la nostra història, seria imperdonable renunciar a fer-ho per cansament o desmoralització.

El nostre paper a Espanya, a la Mediterrània, al món, serà el que nosaltres vulguem si sabem unir esforços. Estam en un moment apassionant en què tot és possible. Si el desaprofitam, ens ho retrauran les pròximes generacions. Per tant, és la nostra obligació assumir aquesta responsabilitat i afrontar els reptes d'ara i de demà.

El nostre somni no és rendir-se davant el que se'ns ven com a inevitable. El nostre somni és fer possible una realitat que volem diferent.

Com va dir el professor Joan Veny, "La nostra nit va ser molt llarga, però va sortir el sol, i ara cal esperar la plenitud del migdia. Quan somiam sols, només és un somni; però quan somiam junts, el somni es pot convertir en realitat".

Facem realitat els nostres anhels!

GOIB
/

Moltes gràcies.